

[Undervisningsministeren.]

Øvrige ændringer er hovedsagelig ændringer af teknisk art, som ministeriet har anset det for rigtigt at benytte lejligheden til at foreslå.

En ophævelse af adgangen til at vælge et tredje liniefag indebærer ret væsentlige besparelser. For de studerende, der faktisk gennemfører lærereksamen med 3 liniefag, må dette betragtes som en væsentlig forøgelse af deres kvalifikationer, men det tredje liniefag er ikke nødvendigt for lærernes anvendelse i folkeskolen, og da valg af 3 liniefag i de tilfælde, hvor kun 2 gennemføres, i en del tilfælde indebærer oprettelse af i en vis forstand overflødige hold, har ministeriet efter en afvejning af besparelshensynet over for de modstående hensyn fundet det rimeligt at foreslå adgangen til at vælge et tredje liniefag ophævet.

Med hensyn til de øvrige ændringer henviser jeg til bemærkningerne til lovforslaget, som jeg hermed skal anbefale til velvillig behandling i det høje ting.

Jeg skal endelig tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om gymnasieskoler og studenterkursus*.

Af det folketingsudvalg, der i 1970 behandlede styrelsesloven for kommunernes skolevæsen, blev det i betænkningen udtalt, at det var ønskeligt, at der blev sat en fast frist for de nuværende kommunale gymnasieskolars overgang til amtskommunal status.

I konsekvens heraf blev der i maj 1970 gennemført en ændring i gymnasieloven, hvorefter der ikke efter 1. august 1970 kunne oprettes nye kommunale gymnasieskoler og studenterkursus uden for København og Frederiksberg. Det nu foreliggende lovforslag kan betragtes som en fortsættelse heraf, idet der heri indeholdes regler om, hvorledes de allerede bestående kommunale gymnasieskoler kan overgå til amtskommunal status.

Udkast til vilkårene for en sådan overgang er udarbejdet af et af ministeriet nedsat udvalg med repræsentanter for Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark, Gymnasieskolernes Lærerforening, indenrigsministeriet og direktoratet for gymnasieskolerne og højere forberedelseseksamen og med en af ministeriet udpe-

get formand. Udvalget har haft nær kontakt med Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen, og de vilkår, der skulle gælde i tilfælde af gymnasieskolernes overførsel til amtskommunerne, er udarbejdet i samarbejde med disse organisationer.

I udvalget er også drøftet, om der kan gennemføres en tilsvarende ordning for statsgymnasiernes overførsel til amtskommunerne, og i bekræftende fald på hvilke vilkår dette kan ske. Der gælder imidlertid for statsgymnasierne en række særlige problemer, der må afklares, inden en beslutning herom kan træffes. Man er i gang med undersøgelsen af disse spørgsmål, men der er i udvalget enighed om, at overgangen ikke kan ske samtidig for de kommunale og de statslige gymnasier, idet statsgymnasierne tidligst kan overtages af amtskommunerne pr. 1. april 1974. Det må i øvrigt også betragtes som hensigtsmæssigt, at amtskommunerne får tid til at etablere en administration for de tidligere kommunale gymnasier, før ordningen udvides med statsgymnasier.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Handelsministeren (Erling Jensen): Jeg skal herved have den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om mønstring af søfarende m. v.*

Ifølge forslaget udskilles mønstringsbestemmelserne fra den gældende lov af 31. marts 1937 om forhyring og mønstring af skibsmandskab, medens forhyringsreglerne ikke berøres af forslaget.

Mønstringsreglerne blev i 1937 overført i næsten uændret form fra den tidligere lov af 26. februar 1872 til den nugældende lov. De har altså i år 100 års jubilæum, og tiden er i nogen grad løbet fra dem. For det første var de baseret på, at skibene alene sejlede mellem danske havne eller i hvert fald regelmæssigt anløb danske havne. Dette forhold er totalt ændret, idet en meget stor del af den danske handelsflåde sjældent eller aldrig anløber dansk havn og derfor ikke får foretaget den mønstring, som loven påbyder. Dernæst forudsatte reglerne, at der i praktisk talt hver dansk havn findes en mønstringsbestyrer. Med den rationalisering, som allerede er gennemført inden for told-

[Handelsministeren.]

væsenet, og som er i gang inden for udskrivningsvæsenet, er denne forudsætning imidlertid ikke længere opfyldt, og en ændring af hele mønstringssystemet er derfor påkrævet.

Som det fremgår af bemærkningerne, til sigter lovforslaget i stedet for det nuværende system med en forudgående kontrol at gennemføre en efterfølgende kontrol af lovgivningens krav til de søfarende. Denne kontrol agtes baseret på standardblanketter, der efter hver på- og afmønstring af skibsføreren indsendes til en central mønstringsmyndighed. Det nye mønstringssystem agtes administreret i et direktorat for søfarende, som desuden skal forestå administrationen af sygesikringen og dagpengeordningen for søfarende samt visse grene af administrationen af sømandsloven, som nu ligger i handelsministeriet.

Det foreslåede mønstringssystem vil kræve et betydelig mindre personale end det nuværende og også på anden vis betyde en rationalisering af mønstringsadministrationen. Administrationen samles i en central myndighed, og toldvæsenets og udskrivningsvæsenets kontorer i havnene fritages for mønstringsarbejdet. Dertil kommer, at det nye system vil blive mere effektivt, idet samme regler vil være gældende for skib og besætning, hvad enten mønstringen finder sted i dansk eller udenlandsk havn.

Lovforslaget har været forelagt søfartens organisationer, som alle har givet deres principielle tilslutning til forslaget og den påtænkte administration.

Ved forelæggelsen for søfartens organisationer blev der fra en række af de søfarendes organisationer fremsat ønske om en samtidig ændring af reglerne i lov af 7. juni 1952 om sømandsuddannelse. Ifølge denne lov er det en betingelse for første udmønstring fra dansk havn, at vedkommende har gennemgået et kursus på en sømandsskole. Til bestemmelsen knytter der sig visse dispensationsmuligheder.

Jeg har imidlertid ikke ment at kunne imødekomme de søfarendes organisationers ønske på dette punkt, idet spørgsmålet om sømandsuddannelse ikke hører hjemme i lovgivningen om mønstring, der alene indeholder bestemmelser om det offentlige kontrolforanstaltninger. Ønsker om ændringer

i loven om sømandsuddannelse må derfor tages op i forbindelse med fremtidige ændringer i uddannelses- og bemandingslovene.

Da det vil være mest rationelt fra dørste færd af at gennemføre en koordination mellem mønstringsvæsenet og den nye administration af sygesikrings- og dagpengeordningen for søfarende, som træder i kraft den 1. april 1973, og da tilrettelæggelsen af nyordningen vil tage nogle måneder, ville det være af stor betydning, om loven kunne vedtages inden årets udgang.

Jeg skal derfor tillade mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Økonomi- og budgetministeren (Per Hækkerup): Jeg skal herved fremsætte forslag til lov om fornyelse af statspræmieobligationslån.

Den 1. december 1973 udløber det præmieobligationslån på 100 mill. kr., som blev optaget i 1958. Det drejer sig om de grønne obligationer, der lyder på hver 50 kr. Lånet blev udsolgt i marts 1959.

Da det må anses for ønskeligt at fastholde den private opsparing, der er anbragt i dette lån, og da det samtidig er ønskeligt for økonomi- og budgetministeriet at fortsætte lånet på 100 mill. kr. til 3½ pct. i årlig renteudgift, foreslås det at forny lånet for en 15-årig periode.

I lighed med fornyelser af andre statspræmieobligationslån foreslås fornyelsen gennemført på den måde, at gyldigheden af de foreliggende obligationer forlænges, således at der i den 15-årige forlængelsesperiode udtrækkes præmier til samme beløb og af samme antal som hidtil.

Erfaringen fra de tidligere forlængelser af præmieobligationslån viser, at man herved opnår, at langt den største del af obligationsejerne fortsat deltager i lånet.

Som følge af lånets fornyelse foreslås som nyt tidspunkt for forældelse af obligationerne den 1. december 1991. De øvrige bestemmelser i lovforslaget svarer til bestemmelser, der gælder for statens andre præmieobligationslån.

På baggrund af nogle i pressen omtalte eksempler på en uheldig brug af statens præmieobligationer, hvorved sælgeren af sådanne obligationer sikrer sig en urimelig fortjeneste, har man i forbindelse med for